

Het Kosterluik

Heemkundevereniging Sprang-Capelle

Jaargang 6
2012

Redactieadres: Wendelnesseweg 124, 5161 ZC Sprang-Capelle, tel. 0416-312210
Redactieleden: Piet van Fernej, Koos Nieuwenhuizen, Rien Visser, Netty Waarts

no. 4
december

Van de redactie

Hoewel het al 2013 is, verschijnt nu toch 'Het Kosterluik' nummer 4 van het jaar 2012. Dat heeft geen bijzondere reden, dat kwam deze keer zo uit.

Het nieuwe jaar is begonnen en daarom wenst de redactie iedereen *een gezegend en gezond nieuwjaar!*
Er is weer veel te lezen, maar dat hoort bij een actieve vereniging.

We beginnen zoals altijd met een 'In gesprek met'. Dat is een prachtige manier om een van onze leden eens beter te leren kennen. Ik hoop dat u ook opgemerkt hebt, wie die gesprekken weergeeft. Dat doet Piet van Fernej, ons zeer actieve redactielid van 'Het Kosterluik'. En u zult merken dat dit niet de enige tekst is die van zijn hand komt. Wij als redactieleden waarderen dat zeer en ik hoop u ook. Piet schrijft in een plezierige stijl verslagen van onze heemkunde-activiteiten. Verslagen is eigenlijk niet het goede woord. Hij probeert altijd in zijn verhaal de sfeer van een lezing of een excursie weer te geven. U moet er maar eens extra op letten deze keer.

Nu we het toch over schrijven hebben Ik hoor dat velen van onze leden genoten hebben van deel III van 'Bedrijvigheid in Sprang-Capelle'. Hulde aan de onderzoekers en schrijvers. Dat het in trek is bewijzen ook de verkoopcijfers. Onze vereniging is nu in het bezit van een trilogie waar we trots op mogen zijn. Ik wens u veel leesplezier bij het laatste nummer van 2012.

Vergeet u vooral niet om het jaarprogramma 2013 goed te bekijken. Noteer al vast de interessante zaken in uw agenda.

Rien Visser

In gesprek met Jan Rosenbrand

Meneer Rosenbrand u woont al uw hele leven in Eindhoven hebben ze me verteld en ik ken u eigenlijk alleen maar van 'Het Kosterluik'. Regelmatig komen wij elkaar daarin tegen. Die man wil ik wel eens leren kennen dacht ik, en misschien zijn er nog wel meer leden die dat ook wel willen. Wie is die man achter dit boekwerk dat hier voor ons ligt - de genealogie van **HET GESLACHT ROSENBRAND**?

"Toch kennen heel wat leden van onze vereniging ons saampjes wel. Mijn vrouw Jannie en ik zijn bijna altijd van de partij, bij vergaderingen, bij lezingen en excursies. Maar ja, welke naam hoort dan bij die neus hè? Overigens ik ben gewoon Jan hoor en geen meneer, dat hoeft niet voor mij. We zijn al bijna van het begin af aan lid van onze heemkundevereniging.

Mijn schoonvader, Johan Rosenbrand, heeft de vereniging nu al weer ruim 25 jaar geleden opgericht met Wijnand Konings en nog een paar anderen. Ik ging toen vaak met hem mee en hij zei toen op een keer: "Jan, zou je ook maar geen lid worden, want je gaat toch altijd al mee". Nou, dat hebben mijn vrouw en ik dan maar gedaan".

Maar **Jan**, hoe ben je nu in Eindhoven terechtgekomen?

"Nou, domweg omdat mijn ouders in Eindhoven woonden. In 1934 ben ik er geboren.

Na mijn technische opleiding ben ik bij Philips in dienst getreden. Net geen 40 jaar heb ik er gewerkt. Eerst 17 jaar als gereedschapsmaker van o.a. matrijzen, stemfels en daarna nog eens 22 jaar bij de mechanische onderdelenproductie op de afdeling gereedschap constructie als technisch tekenaar. Wat we daar allemaal

maakten is eigenlijk teveel om op te noemen. Toch is het wel interessant te vertellen, dat daar ook onderdelen voor post-sorteermachines voor de PTT vervaardigd werden en onderdelen voor de F16 (gevechtsvliegtuig). Maar Sprang-Capelle en Waspik vergeten? Nee, nooit. Zeker nu ik na zoveel jaren speurwerk de genealogie van onze familie, in samenwerking met onze heemkundevereniging heb uitgegeven.

Mijn vader, Johannes Wijnand (ook al een Johan) is in 1907 in Capelle geboren. Mijn moeder in 1908 in Heeze. Haar vader was daar bij Baron Van Tuyll de boswachter. Het lijkt me toch wel aardig wat over mijn vader te vertellen. Na zijn militaire diensttijd is hij ook bij Baron Van Tuyll van Serooskerken gaan werken op het kasteel daar in Heeze. Dat was in 1928. In de ruim drie jaar dat hij er als huismeester werkte heeft hij zijn rijbewijs gehaald in een auto waar de handrem nog buiten de deur zat. Daarna kon hij bij de familie Elias in Eindhoven als particulier chauffeur beginnen. Een paar maanden later trouwde hij met de dochter van de boswachter en dat werd mijn moeder. Bij de familie Elias heeft hij gewerkt tot in 1942 toen het werken bij Joden door de bezetter verboden werd. Hierna was hij tot 1956 chauffeur op de brandweerwagen bij de bedrijfsbrandweer van Philips. Toch is hij weer teruggegaan naar de familie Elias. Aan het werk daar als particulier chauffeur van mevrouw kwam plotseling een eind in 1966, toen hij een herseninfarct kreeg. In 1971 is mijn vader overleden”.

Je vertelde zo-even dat je eigenlijk via je schoonvader lid van onze vereniging bent geworden.

“Dat klopt helemaal en nog altijd voelen wij ons er thuis. Niet zo vreemd natuurlijk, omdat Johan Rosenbrand, mijn schoonvader dus, in de jaren vijftig van de vorige eeuw al was gaan uitzoeken of al die families, vooral hier in de regio, met de naam Rosenbrand, Roosenbrand en Rozenbrand, nu wel of niet familie van elkaar waren. Bij zijn overlijden in 1998 had hij al een heel mooi familiearchief opgebouwd, dat natuurlijk nog veel verder uitgebouwd moest worden. Met dit archief als basis ben ik weer jarenlang verder gegaan. Opgeteld zijn wij daar samen naast ons dagelijkse werk zo’n zestig jaar mee bezig geweest. Een enorme klus dus. Maar ook erg interessant en het resultaat mag er zijn. Een prachtig boekwerk is het geworden met 250 bladzijden vol namen, foto’s, jaartallen en verhalen. Allemaal familie. Zestien generaties. De genealogie van **HET GESLACHT ROSENBRAND**”.

Hoe staat het met de voorraad, zijn er nog boeken te krijgen?

“Nee, niet meer. Ze zijn allemaal weg, alle honderd vijftig. Meteen bij het uitkomen was de vraag al groot, maar nadat er eerst in ‘Het Kosterluik’ en daarna ook in diverse regionale bladen aandacht aan werd besteed, was de voorraad zo op. Eerlijk gezegd ben ik daar toch wel een beetje trots op?”

Piet van Ferneij

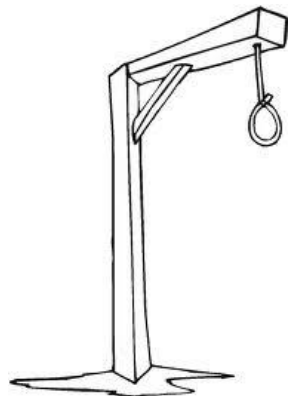
Lezing op 22 oktober 2012 over ‘Het kwaad in Sprang-Capelle’ door Klaas de Graaff

Nieuwsgierig waren we niet, maar toch, we wilden het wel graag weten.

Ongeveer 110 leden en nog eens een tiental bezoekers uit de regio waren er op afgekomen.

Maar was het nu allemaal wel zo heftig, zoals de uitnodiging voor de lezing ‘Het Kwaad in Sprang-Capelle’ deed vermoeden? Een paar ‘spannende’ uren later wisten we het wel...

Klaas de Graaff, criminoloog en oud gevangenisdirecteur, had nogal wat zoekwerk verricht om het ons allemaal te vertellen. In het Brabants Historisch Informatie Centrum, kortweg het archief in Den Bosch had hij zijn licht opgestoken. De Graaff beperkte zich tot de wetsovertreders uit de 18^e, 19^e en begin 20^e eeuw. Duidelijk werd wel dat moord en doodslag,

roof, maar ook de kleinere vergrijpen, zoals het stelen van een paar konijnen, een keteltje melk, een voorschoot en een hemd van alle tijden zijn. Het was ook niet zo vreemd, dat in deze streken de meeste overtredders natuurlijk in de schoenindustrie werkten. Diepe armoede en alcoholmisbruik was vaak de oorzaak van al dat kwaad. Misdadigers worden immers niet geboren. En de zedenmisdrijven? Zij werden, zoals dat toen heette meestal onder de pet gehouden. Bestraft werden ze dan ook bijna niet. Schaamte maar vooral de goede naam van de families stond immers op het spel. En zo was dat niet alleen in de stad, maar juist in de dorpen, waar iedereen immers iedereen kende.

En als het dan al eens echt goed fout ging, dan waren de straffen niet mals. Op welke straffen konden de wetsovertreders, de boeven van toen zoal rekenen?

De ergste misdadigers werden op een schavot opgehangen, om buiten de stad tentoongesteld te worden als afschrikwekkend voorbeeld. Het Galgenwiel in Waalwijk herinnert daar nog aan, maar dat wisten de meeste leden van onze vereniging al.

Klaas de Graaff toonde ons zijn plaatjes van de wurgpaal, de bullenpees en de brandmerken. Plaatjes waar we uiteraard niet vrolijk van werden, maar die nauwelijks enige emotie opriepen door de vlakke manier waarop De Graaff ze ons toonde. Deze bijkomende straffen werden heel lang veelvuldig toegepast. In 1854 werd het brandmerken

afgeschapt, de doodstraf in 1870. Verbanning, ook zo'n bijkomende straf, het uitstoten uit de vertrouwde gemeenschappen kwam helemaal niet uit de verf, terwijl dat toch altijd met erg heftige emoties gepaard ging. Niet niks dus. Voor de kleinere vergrijpen was het vonnis meestal een paar maanden cachot. In de slaapzalen voor wel tachtig gestraften hingen de hangmatten vaak driehoog boven elkaar. Wat een ellende. Geen voorstelling van te maken dus. En als de overtreders er al met een boete vanaf kwamen was die meestal hoog. Een maandloon, een jaarloon zelfs, in guldens uiteraard.

Maar wie waren nu de wetshandhavers in vroeger tijden? Natuurlijk, het waren de veldwachters, de bromsnorren. Veelal eenvoudige mannen met een geringe opleiding, die nogal eens stiekem, vooral als het aardedonker was opereerden..... De marechaussees waren wel wat beter opgeleid. Zij waren dan ook voor het grotere werk.....

Ten tijde van Koning Willem 1, vanaf 1814 werden de straffen wat humaner, maar toch, je kon maar beter uit handen van de schout en zijn kornuiten blijven. Ongeveer in 1886 ontstonden hier en daar al wat vrijwilligershulporganisaties, het begin van de reclassering dus. Niet zo verwonderlijk. Want wat waren er een verstoorde relaties na al dat straffen.

Maar was het in vroeger tijden met de moraal in Sprang-Capelle nu echt zoveel minder gesteld dan hier in de regio? Kijk, dat wilde aan het eind van de avond een van de onzen nog wel weten. "Nee, nee, dat geloof ik niet", antwoordde Klaas de Graaff.

Gelukkig maar.

Piet van Ferneij

Bestuurszaken

Het bestuur bestaat op dit moment nog maar uit vijf leden. Wij zijn naarstig op zoek naar nieuwe bestuursleden. Twee leden willen kandidaat bestuurslid zijn. Op de volgende bestuursvergadering komen ze de sfeer proeven. Heeft u ook interesse in een bestuursfunctie aarzel niet om dat aan een van de bestuursleden door te geven.

Terwijl het bestuur krimpt, stijgt het aantal leden gestaag. Het ledenaantal van onze vereniging is boven 550 uitgestegen. Vooral de publicaties van onze vereniging dragen daar aan bij.

Zeven leden hebben bedankt als lid. Helaas hebben we vijf leden moeten royeren omdat ze hun contributie niet betaald hebben, ook na flink wat aanmaningen. Maar dat is geen verontrustend beeld op zoveel leden.

Wij blijven een bloeiende vereniging waar elk lid trots op mag zijn.

Rien Visser

Excursie naar het BHIC - het Brabants Historisch Informatie Centrum - kortweg 'Het Archief' in Den Bosch op zaterdag 3 november 2012

Het was uiteraard weer druk deze zaterdagmiddag in de binnenstad van Den Bosch. We hadden het kunnen weten. Een half uur hadden de meesten er voor uitgetrokken..., maar met wat vertraging waren we toch allemaal op tijd in de Citadel aan de Zuid-Willemsvaart gearriveerd. Zo'n 20 geïnteresseerden hadden zich aangemeld.

Mevrouw Hanneke van der Eerden van het BHIC begroette ons in 'de Citadel'. Zij was deze middag onze gids. Al snel werd ons duidelijk, dat de zo prachtig gerestaureerde Citadel helemaal bol stond van de historie.

Via een aantal lange gangen stonden we ineens voor een grote maquette van de Citadel, waar met de uitleg veel over de

geschiedenis van het fort duidelijk werd. In de tijd dat de protestantse Frederik Hendrik 's-Hertogenbosch bezette, is het fort tussen 1637 en 1642 gebouwd. Tijdens de bouw werden de plannen steeds verder uitgebreid en uiteindelijk groeide het uit tot een vijfhoekige schans met bastions en rondom een brede gracht. Het fort kreeg twee functies. Het moest van de Staten Generaal een zogenaamde Dwangburcht worden om de in hun ogen onbetrouwbare Spaansgezinde katholieke bevolking in toom te houden en natuurlijk het moest de stad verdedigen bij eventuele aanvallen van de Spanjaarden.

Door de verbreding van de Zuid-Willemsvaart werd er één bastion afgebroken. Later eind 18e eeuw kwam er een hoofdgebouw, dat eerst de functie kreeg van militaire gevangenis en weer later als kazerne. "Wij zijn in 1956 hier in deze kazerne nog voor de militaire dienst gekeurd", riepen Cor Metzke en Koos Nieuwenhuizen ineens uit.

Na de restauratie van 1983 tot 1985 werd in de Citadel het Rijksarchief van Noord-Brabant gevestigd. Tegenwoordig is er het BHIC gevestigd met een digitaal archief.

We liepen ondergronds met mevrouw Van der Eerden door gedeelten van de 35 km. lange opslagruimtes. 'Bunkers', met een altijd constante temperatuur tegen het vocht, met ruim 1500 archieven en collecties met meer dan een half miljoen beschrijvingen

van archiefstukken, boeken en tijdschriftartikelen en dat alles over de *geschiedenis van Brabant*.

Maar er is meer. Er zijn ook 47.000 kaarten, prenten en tekeningen uit overheidsinstellingen, familie- en kloosterarchieven opgeslagen. Het is dus ook een museum door de grote hoeveelheid historische prenten, handschriften, familiewapens, boekwerken en voorwerpen. En dat alles in laden en vitrines.

“Nu moeten jullie niet denken, dat als je in deze bunker alleen achterblijft en de deur ‘naar buiten’ al weer is gesloten, het lang hoeft te duren dat je ‘opgesloten’ blijft. Kijk, daar is een telefoon met verschillende nummers o.a. die van de receptie om ‘naar buiten’ te bellen”. En laat nu net onze Dina Kuijsten dat een goede grap vinden en eigenlijk ook maar flauwe kul. Ongeveer een kwartiertje later, Stan is net aan zijn inleidend verhaal begonnen over digitaal genealogieonderzoek, komt een mevrouw van de receptie ons vragen of we niet iemand missen. Inderdaad Dina ontbreekt. Even later, “was je erg geschrokken Dina daar zo alleen in die bunker?” “Nee hoor.....”.

In het digitale archief kun je ook zelf de lokale geschiedenis ontdekken, een historisch onderzoek doen en natuurlijk ook een stamboomonderzoek. Kijk, en daar was Stan van der Ven weer. Hij is kind aan huis in het BHIC. Hij had zich intussen goed voorbereid en kwam met wat voorbeelden om ons te verduidelijken hoe het allemaal werkt, liever gezegd om ons wat vertrouwd te maken met de digitale mogelijkheden daar. Plaats nemen achter de daar opgestelde computers dus.... Tot slot gaf Stan ons nog als voorbeeld een print mee, een uitdraai van de overlijdensakte van Jan de Rooij, overleden 6 januari 1945.

Aan de balie is veel informatie te verkrijgen, waaronder een wegwijzer voor de snelste manier van zoeken in het digitale archief. Het is natuurlijk ook mogelijk om thuis te zoeken in het digitaal archief van de website van het BHIC.

Piet van Ferneij

Publicaties

De verkoop van ‘Bedrijvigheid in Sprang-Capelle’ verloopt goed.

Van deel I, dat over Capelle gaat, hebben we 150 exemplaren bij laten drukken. Een aantal mensen stond op de wachtlijst, zij zullen een exemplaar krijgen. Deel I kost € 20,00. Belangstellenden kunnen in ‘Ons Huis’ op donderdagmiddag een exemplaar ophalen.

Van deel II, dat over Vrijhoeve gaat, zijn er nog voldoende exemplaren. De prijs is € 20,00.

Van deel III, dat over Sprang gaat, zijn er nog maar 150 exemplaren van 1000 over. Dus haast u! De prijs is € 22,00.

Een vriendelijk doch dringend verzoek. Wanneer u via de bank bestelt dan duidelijk uw adres vermelden. Nog beter is het om het boek op donderdagmiddag af te halen in ‘Ons Huis’. U kunt uw bestelling ook plaatsen via het e-mailadres:

j.nieuwenhuizen80@ziggo.nl.

U begrijpt dat uitgaven op deze manier alleen maar mogelijk zijn met financiële steun van de sponsors.

Daarom: **Rabobank De Langstraat, Willemsz Bouwbedrijf b.v., FSV Accountants + Adviseurs b.v., Van Wijlen Installatiebureau, Joh. Vos Capelle b.v., Van Caem Transporten b.v. en Van Ierland Assurantiën hartelijk dank voor uw steun.**

Koos Nieuwenhuizen

Lezing op 26 november 2012 over de voormalige grens tussen het hertogdom Brabant en het graafschap Holland door Rien Visser en Ad Wagemakers

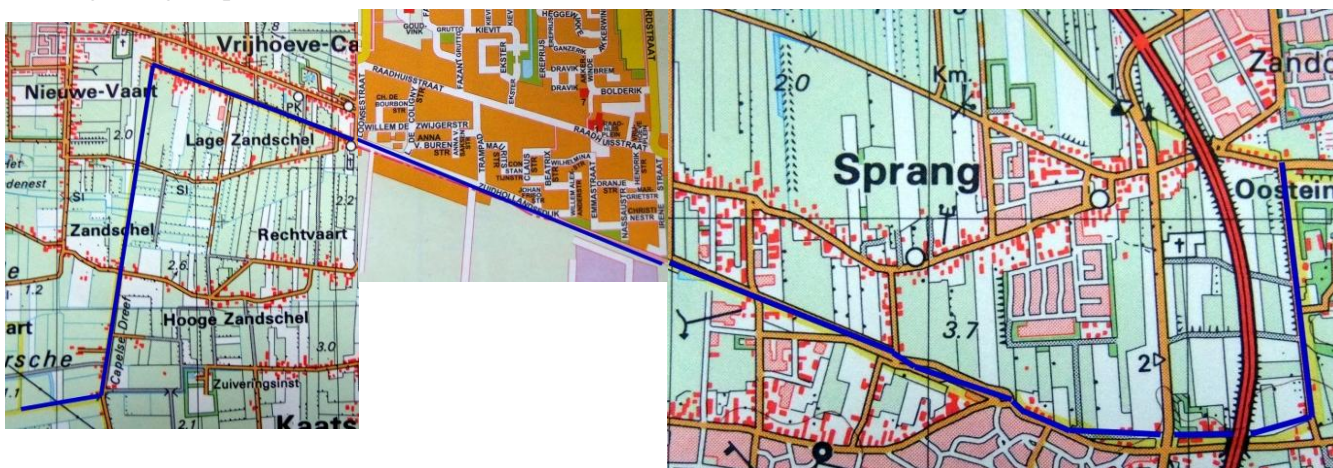
‘Dat weet ik allang’, antwoordde een goede vriend, hij is inmiddels in de tachtig, op mijn voorstel om ook naar die lezing in Zidewinde te gaan. “Dat heb ik zelf jarenlang, wel twintig jaar aan een stuk aan mijn leerlingen op de Ichthus Mavo verteld. Onze school stond in Vrijhoeve nog net niet bovenop de Zuidhollandsedijk, toen de grens, maar er wel vlak naast”. Blij verrast was ik, dat hij er vanavond toch ook bij was. Bomvol was de Beatrixzaal met uiteraard veel van onze leden, veel dorpsgenoten en hoe kan het ook anders, heel wat belangstellenden uit de regio en zelfs van ver daarbuiten. Gespannen waren we wel. Wat krijgen wij vanavond te horen en te zien wat wij nog niet weten?

Rien Visser, die de presentatie zou verzorgen en Ad Wagemakers, die de gemaakte foto’s en landkaarten via de beamer zou tonen, moesten zich wel goed hebben voorbereid. En dat hebben ze gedaan. Ze moesten ook wel. De deskundigheid zat immers ook in de zaal! De meesten woonden al hun hele leven in het ‘grensgebied’! De één met zijn familie altijd aan de Brabantse kant en katholiek en de andere, generaties lang aan de Staatse kant van de grens en uiteraard protestant. Zij hadden hun historische kennis niet alleen uit de boeken! Het was hun generaties lang doorverteld! Maar toen, vooral omdat in de voorbije eeuwen het grensverkeer steeds intensiever werd, raakten onze voorouders het spoor natuurlijk nog wel eens bijster. Maar waar liep de grens tussen het hertogdom Brabant en het graafschap Holland nu eigenlijk precies? Dat werd dus smokkelen! Dat zit de mens toch in het bloed!?! Én bij de Brabanders, ook bij de Hollanders? Uiteraard. Een ‘getuige deskundige’ in de zaal had het al vaker horen vertellen in ons dorp. Zout smokkelen vanuit een huis in Vrijhoeve vlak bij de grens naar Kaatsheuvel, net over de grens. Zout, niet te geloven, als het nou nog boter was geweest...

Een mevrouw wist nog wat te vertellen van ‘de smokkelboerderij’ aan de Zuidhollandsedijk. Kan je nagaan! Helaas kwam een aantal vragen, opmerkingen en antwoorden uit de zaal zonder microfoon jammer genoeg niet helemaal duidelijk door. Dat van dat zout zal ik dan ook wel verkeerd gehoord hebben.

Rien en Ad hadden afgesproken, de voormalige grens maar eens te gaan opsporen, om het ons vanavond haarfijn te kunnen vertellen en te laten zien 'hoe het toen was'. Nou daar zijn ze ruimschoots in geslaagd. We hebben genoten. Wat een dagtochten waren daar voor nodig. Lopend, zelfs baggerend door de vette klei, over modderpaden, struikelend, glijdend. Zwoegend. Ook op de fiets en met de auto over 'verharde' wegen was het nog knap lastig. "Dat moeten jullie ook maar eens doen", adviseerde Rien, "maar zo'n tocht wel goed voorbereiden hoor".

Honderden foto's heeft Ad gemaakt en Rien maar noteren, voor ons. We hebben het vanavond allemaal gezien en gehoord. We hebben het meebeleefd. De ontdekkingstocht via de grens liep van west naar oost. In Willemstad zijn ze gestart en een maand later in Engelen was het eindpunt bereikt. Wat wij in een paar uur 'allemaal' gezien en gehoord hebben was nogal wat. Dan toch nog maar even een greep. We kwamen langs kastelen, forten, versterkingen en kerken en hier en daar een originele grenspaal.

Hierboven een kaart van de grens tussen Holland en Brabant in ons dorp. De vorm is wat ongelukkig, maar de kaarten is afkomstig uit de ppp.

In Wagenberg was in 1325 een put gegraven, waar ten einde de herinnering aan de grensvaststelling levend te houden, een knecht, ene Art Matten ingeworpen werd. Toe maar. Die put werd een grensmerk.

We vervolgden onze weg en kwamen langs de vestingstad Geertruidenberg. Door naar Oosterhout. Rondom het kasteel de Slotbosse toren- lagen vroeger veel bossen waar nu de woonwijken van Oosterhout liggen. Het verhaal gaat, dat hier ooit wel 225 eikenbomen zijn gekapt voor de bouw van de beruchte Spaanse Armada, die uit 137 schepen bestond.

Ook de bende van de Witte Veer kwam nog voorbij, die zich ooit verschanst had in de moerassen van het Ravensbosch hier vlakbij de grens, tussen 's Gravenmoer, Waspik en Capelle.

We liepen langs waterkeringen, sluizen, wielen en het Galgenwiel in Waalwijk.

Bij het eindpunt aangekomen door de grens van west naar oost te volgen, waren heel wat kilometers afgelegd. Achtenne- gendig om precies te zijn. Een Wagemakers uit de zaal, geen familie van Ad, raadde mee en was er het dichtst bij. Hij kreeg een fles wijn.

En dan tot slot: de nieuwe dikke eikenhouten grenspalen in Waalwijk, Sprang-Capelle, Waspik en 's Gravenmoer al eens gezien? Juist, ze zijn bedoeld om de voormalige oude grens weer zichtbaar te maken. Een cultuurhistorisch project van het 'Platform De Langstraat'.

Piet van Fernej

Bezorgers

Elke keer weer krijgt u op tijd de uitnodigingen voor de lezingen in de brievenbus. Of wordt er aangebeld om u een nieuwe publicatie van onze vereniging te overhandigen. Dat gaat natuurlijk niet vanzelf. Een groep van onze leden draagt daar zorg voor. Vooral deel III van 'Bedrijvigheid in Sprang-Capelle' was een hele klus om te bezorgen. Dat kwam natuurlijk door het gewicht. Je kon niet zoals gewoonlijk al 'je post' in een keer meenemen, dat moest in gedeeltes. Daarom nog maar eens een pluim op de hoed van de leden die dit willen doen.

Net voor kerst is er bij onze 'bezorgers' een kleine attentie bezorgd als dank voor hun werk.

Mevrouw Kooter uit de Rembrandtlaan heeft al heel wat jaren de heemkundepost rond gebracht. Maar helaas is ze genoodzaakt, wegens lichamelijke ongemakken, om te stoppen met het bezorgen. Heel veel dank voor het bezorgen van de post. Piet van Fernej neemt haar wijk over.

Koos Nieuwenhuizen

Nieuwe aanwinsten

Uit de nalatenschap van het echtpaar Kees de Jong en Nellie Verhagen heeft de heemkundevereniging een doos met allerlei spulletjes gekregen. Het echtpaar De Jong-Verhagen waren bekende mensen in Sprang-Capelle. Teun Vos mocht de doos aan onze vereniging overhandigen. Maar iedereen was natuurlijk nieuwsgierig wat er in de doos zat. Voor de heemkundevereniging is de inhoud interessant.

Oude fotoalbums van de familie geven een beeld van het echtpaar. In hart en nieren waren zij aanhangers van ons koninklijk huis gezien de grote verzameling foto's van de koninklijke familie. Ook een stamboom van de familie Verhagen. Opvallend was de mooi ingelijste pentekening van Rientje Verhagen, de vader van Nellie, uit Sprang. Om het compleet te maken, kwamen wat snuisterijen uit de doos. Bedankt familie De Jong.

“Wat moet ik er mee”, zei Els Poldervaart. Aan dit voorwerp kleeft heel wat zweet. Dat moet de heemkundevereniging maar bewaren. Volgens Els werd met dit voorwerp de kookwas nog eens flink gestampt om de was extra schoon te krijgen.

We plaatsen het bij onze verzameling oude voorwerpen. Te zijner tijd zal het bijvoorbeeld gebruikt worden bij een tentoonstelling over gewoonten uit vroeger tijden. De stamper geeft een beeld hoe de was vroeger op maandagmorgen behandeld werd.

Rien Visser

Wat was dit en waar is dit?

Op de foto in ‘Het Kustersluik’ 6.3 waren houtsnippers te zien. Niet zomaar houtsnippers, maar ze kwamen vrij bij het maken van klompen. En dan nog wel met de hand.

Anton van der Galiën was de slimste van het stel. Die stuurde een paar mogelijke oplossingen in en ja hoor daar zat ook de goede bij. De fles wijn komt naar Anton toe.

We maken het deze keer minder moeilijk.

Ik heb van bijna alle gemeentelijke en rijksmonumenten detailfoto's gemaakt. Hiernaast ziet u er een. **Maar aan welk monument in Sprang-Capelle vindt u twee keer zes en twee keer een halve van dit detail?** Weet u waar ze voor dienen of is het alleen maar voor de sier? En heeft de vorm ook nog een speciale betekenis?

Met zoveel monumenten in het dorp is het misschien wel moeilijk te raden. Daarom een tip. Het monument staat in het midden van het dorp. Als je niet

oplet, dan heb je zo een stijve nek van het kijken.

Bel uw oplossing door naar de secretaris van onze vereniging Netty Waarts, tel. 312210 of stuur een mailtje naar info@heemkundesprangcapelle.nl.

Bij de inzending s.v.p. vermelden: oplossing puzzel 6.4. Onder de goede oplossingen wordt een fles wijn verloot.

Ad Wagemakers

Kijk regelmatig op de website van heemkundevereniging Sprang-Capelle
www.heemkundesprangcapelle.nl